

ÖĞRENME ORTAMLARININ OLUŞTURULMASI

Araştırmalar “zenginleştirilmiş ortamların beyin gelişimini hızlandıracak ve yaşam boyu öğrenmenin temellerini atacak türde oyunları teşvik ettiğini göstermektedir. Ancak farklı yaş grupları açısından zenginleştirilmiş ortam ne anlama gelmektedir.

Araştırmacılar uyarıcı nitelikteki oyuncakların bilişsel gelişim açısından ilk aylardan çok bir yaş sonrasında yararlı olduğunu saptamıştır. Çocukların yaşadıkları evde bir yaşından sonra ilginç ve çekici oyun malzemeleri ile karşılaşmaları ,gelecekteki zeka ölçümleriyle ve okuma aritmetik gibi derslerdeki başarılarıyla yüksek bir denklik göstermektedir. Bebeklikte olduğu gibi ,bir yaş grubunda da çocuğun nesnelere ve deneyimlerle birinci elden ilişki kurması beyin gelişimi için bir katalizör oluşturmaktadır.

Oyuncaklar ,yaklaşık 6 aydan sonra önem kazanmaya başlar, ancak bunlar çocuğun kontrol edebileceği iletişim kurabileceği ve ona bir anlam ifade edecek nitelikte olmalıdır. Bir oyuncakla oynamanın tek bir “doğru yolu” olduğunda ,deney ve keşif yapma olanaklarını kısıtlanacaktır. Evde yaygın olarak kullanılan nesnelere, aletler, mutfak gereçleri ve makineler büyüklere ait oldukları için özellikle ilginçtir. Ev yapmak için kullanılan oyuncaklar, doldurulup boşaltılabilen kaplar, çocukların aktif kontrolünü geliştirir ve tepe ,orta, taban, küçük, büyük daha büyük, en büyük gibi ilişkileri öğrenmesine yardımcı olur. Çoğu uzman farklı büyüklük ve biçimlerdeki tahta blokların en iyi oyuncaklar olduğunu kabul etmektedir.

Aşağıda ,evinizde ya da yuvada bir okulöncesi çalışma ortamı yaratmak için yararlanabileceğiniz, araştırma sonuçlarına dayalı bazı öneriler yer almaktadır.

1-Çocuklarımızın hevesini köreltmeden güvenliğini sağlayacak ,makul kuralları uygulayın.

2-Şiddetli fiziksel cezalardan ve aşırı kısıtlayıcı disiplin ilkelerinden uzak durun ve çocuğun kendisini başarılı hissetmesine yardımcı olun.

3-Çocuğun oyunlarda önderlik etmesine izin verin ,ona yol gösterin ,ama emretmekten ve şeflik taslamaktan vazgeçin. Oyun oynamak ve malzemeleri kullanmak için yeni yöntemler denemeye açık olun.

4-Çocuklarımızı birkaç hata yapmadan “ korumaya” çalışmayın; bunlardan ders alacaktır. sonuçları değil süreci takdir etmeyi öğrenin.(“Kazandın” yerine “Gerçekten gayret gösteriyorsun” deyin)

5-Yürümeye yeni başlayan bebeklerde seçim yapabilir. “Bu gün ne renk oyun hamuru istersin” ya da “ Arabaya binerken yanına hangi oyuncak alacaksın” gibi sorular sorarak çocuğunuza seçim yaptırın. Bu seçimler hem çocuğunuz hem de sizin için uygun niteliklerde olmalı ve onlara bağlı kalmalısınız.

6-Bu yaş grubunda ,fırsat buldukça çocuğun kendisini değerlendirmesini talep etmek uygundur. “ Nasıl yaptın” “Bitirebildin mi” diye sormalıdır.Çocuklarınızı kendi hakkında olumlu şeyler söylemesi için yüreklendirin. “ Bunu kurdum” ya da “yeni bir fikir geldi aklıma” “Bunu böyle yaptım ve işe yaradı” diyebilmelidir.

7- Çocukların boylarına uygun mobilya ,tabure ya da yazı tahtaları çocuklara çok hoş bir kontrol duygusu kazandırır.

8-çocuğu oyunu hakkında konuşması için yüreklendirin.Dinleyerek ve sorular sorarak ilginizi gösterin .yaptıkları hakkında konuşarak,oyunu yönlendirme konusunda onu yüreklendirin.

9-Oyunun duyuşal özellikleri duyuşal özellikleri ile bağlantılandırılabilir. “bu nasıl görünüyor?Sesi nasıl? Tadı /kokusu nasıl? Ele değişı nasıl?Bu sözcük dağarcığını geliştirmek için de iyi bir fırsattır.Yumuşak ,gürültülü,keskin,leziz gibi sözcükleri öğrenecektir.

10-Çocuk büyüdükçe her hafta yeni bir keşif konusu seçin.Örneęin görüntüyü büyüten mercekler,kavanozlar toplanabilir doğa gezisi sırasında buldukları bir çok nesneyi toplayarak inceler ve kutulara yerleştirebilirsiniz ya da doğayla ilgili resimli kitaplar temin edebilirsiniz.Çocuęunuzun merakları sizi yönlendirebilir.

11-Pek çok dergide yaratıcı projeler için fikirler bulunabilir.Projenin tamamlanmasından çok çocuğunuzun katılımının sağlanması önemlidir.

12-Harfler ve sayılarla ilgili basit okul işlemlerini “ öğreten” ticari kitaplardan uzak durun.

13-Tuvaller ve boyalar,kil,oyun hamuru,parmak boyaları,su mukavva,tutkal ve çamur duyuşal algı sistemlerini geliştirmeye ve düzenlemeye yardımcı olan örnek malzemelerdir. Temizlik saplantınız varsa ,gözlerinizi yumarak o küçük çamurlu kafanın içinde dentritlerin dal budak sarmasını hayal edin.

ÇOCUKLARINIZIN ÖĞRENME SERÜVENİNİ GÖZE ALMASINA YARDIMCI OLUN.